

Act. Amicorum
Per Memoriam Dr. Popescu

LIPOVENISMULU

ADICĂ

SCHISMATICI ŠE RASCOLNICI

și

ERETICI ŠE RUSESCİ.

DUPRE AUTORI RUŠI řI IZVORE NATIONALI ROMANE

DE

EPISCOPULU DUNAREI-DE-JOSU.

MELCHISEDEK.

13.496

BUCURESCI

IMPRIMERIA NATIONALE ANTREPRENOR C. N. RĂDULESCU

6.556611760

1 8 7 1

ținut privitor la datoriele și calitățile preoțesci, privite din punctul de vedere lipovenesc.

§ 41 Opoziția lipovenilor la actele civili.

Cestiunea lipovenismuluț era cu totul streină Românilor; nime nu se ocupase a o studia în fond și a o privi cu ochi curați românesc. De aceea, când ea fu provocată de impregiurări, și Români trebuiau așa da sentenția lor românescă, bărbății noștri de stată aveau despre ea noțiunile cele mai vagi și mai neexacte. Unii se uitați la ea numai din punctul de vedere politic: priviau în lipoveni victime ale cutăreșilor politice streine, și protegiați ale cutăria politici; alții o priviau din punctul de vedere alui ideelor cosmopolite și umanitare; ceialalți în fine vedea numai ocazie de așa face paradă de libertățile acordate statului român în urma tractatului de Paris. Nime nu era în stare să judece și să lucre în acăstă cestiune ca Român și pentru statul român. Lipoveni deci, favorizați de acestă stare a spiritelor inteligenței române, cu tactica ghibace, de care nu sunt lipsiți omenei ce lucră pe ascuns, au isbutită să constituie în România, fără nici-un control, ca stat în stat, folosindu-se de toate drepturile acordate Românilor și susținându-se dela toate îndatoririle și prescripțiunile, care li se păreau necompatibile cu condițunea lor de secuvenți religioși.

Prin convenția de Parisă din anul 1858, despre noua organizare a României, acordându-se drepturi politice tuturor locuitorilor de orice ritus creștin, Lipoveni, peste acceptarea lor, se găsiră deodată egali cu Români în toate privirile. El înse, deși au profitat de drepturi, continuă să se abstine de mai multe îndatoriri impuse de constituție și de civilizație. Astfelii sunt: recrute-

rea, de carea eř fugă, ca și jidaniř; scăla proscrisă de superstițiunele loră; altuirea copiiloră, pe care o numescă pecete a lui antichristă; actele civili, de la care se substragă cu felurite subterfugiă, din care causă în țără nică-o-dată nu s'ař sciută numerulă loră. În statistica D-lui Suțu publicată în anulă 1852, nică se aminteșce de eř, ca cum nu ar fi existată în țără. Chiară în statisticile aniloră din urmă, numărulă loră este fără neexactă, dupre cum vomă vedea în tabla comparativă ce se va anexa la urma acestei opere.

Cândă s'ař introdusă în România actele stării civili dupre codulă francesă, Lipovenii s'ař opusă cu totă furia; ba încă ař protestată și la Sultanulă. De frica loră ună din Lipovenii de la Galați ař trecută în Turcia, cei remași ař continuată a se opune acestei instituțiună cu toate modurile putințiose. Toate stăruințele autorităților n'ař avută altă rezultată, de cătă capetarea oreclaroră noțiunăi despre cei morți; dar nu și de cătă născuři și căsătoriři, ale căroră nume, nu trebue să fie trecute în *condică* lui Antichristă. Opoziția la actele civile cu deosebire a fostă sgomotășă în Brăila, Piscu, Galați, Pétra și în Cahulă. În Brăila popa Ivană Judină a înpinsă lucrulă până a indemnă pe Lipoveni să mără luptându-se contra acteloră civili. Pentru acăstă urmare nebunescă a sea, Judină fu catherisită de soborulă lipovenilor ținută acolo în luna Noembrie, an. 1862, sub președența Vlădicei Arcadii Vasluiský, său dupre cum, se știe într-o scrisoare lipovenescă «fu trimisă la tatălă său Juda, carele cu nedreptulă a trădată la restignire pre însuși Christosă». Totă atunci altă fanatică (se pare că din Cahulă; căci despre acăsta scrie ună lipovană din Cahulă protopopuluă lipovenescă Georgiu din Iași, 9 Maii 1862) anume Chripaty, spre a irita plebea lipovenescă contra acteloră civili a zugrăvită ună tabloă

ce reprezentă două biserice, una carea n'a primită metricele, și alta cărea le a primită. La cea d'ântăiu se prezintă Christosu șeclendu și primindu pruncul din scăldătorea botezulu, eră angerul ilă scrie pe unu volum. La adoua se prezintă unu diavolu stândă lângă colinvithra botezulu și primindu pruncul, eră altă diavolu scriindu-lă în volumul său*). Se înțelege, câtă spațiu de perderea sufletelor a causată acesta manoperă în inimele superstițiilor și ignoranților Lipoveni, și câtă de mare a trebuit să fiă opunerea la introducerea actelor civile. S'aă găsită înse între Lipoveni omeni moderati, cariă au liniștită spiritele, mărginindu-le intru o opunere pasivă și secretă. Guvernul, din partea sea iarăși, a menajat fanatismul și ignoranța lor, condusă mai multă de priviri politice.

Trebue să însemnăm, că chiară în Mosqua au desaprobată opozițunea nerăționabilă a Lipovenilor din streinătate la introducerea actelor civile. Etă ce scria Antoniu Mitropolitul lipovenesc de la Mosqua cătră Arcadiu Slavsky, la ocazia opoziției ce făcea actelor civili mitropolitul lipovenesc din Bucovina: «ignoranță și grosietate au urmată din partea mitropolitului Kyrilu prin neprimirea condicelor metricale. Acăstă daună sufletească și trupescă a loră se va întorce la capul lor, pentru atacul a tötei biserice. Eă amă primită scire de acesta de la o persoană lăaturală, carea a amblat până la ministerul austriac, și a întrebată despre Lipoveni, cine suntă ei, și pentru ce suntă persecuați? A primită responșul de la ministru, că aceștia suntă nisce omeni, a căror credință este mai rea de cătă a tuturor ereticilor, asemenea căroră nu se află pe globul pămîntesc.**)

*). Субботинъ, pag. 66—67.

**Субботинъ, pag. 81.